

İdeolojik kökleri, Tanzimat'la başlayan Batılılaşma hareketinin karşıtlığına dayanır. Mektepli-medreseli çekişmesinde medreselidir. 1908 Meşrutiyetine karşı 31 Martçı, İttihat ve Terakkiye karşı Hürriyet ve İtilafçıdır. Türkçenin sadeleşmesi akımına karşı Osmanlıca taraflıdır. Latin Alfabesine karşı Arap Alfabesini savunur. Cumhuriyete karşı Padişahçı ve halifeciliğin uzantısıdır. Medeni kanuna karşı Mecelleden yanadır. Kadın-erkek eşitliğine karşıdır. AKP'nin Türk siyasi hayatında benzeri bulunmayan Damat Ferit'in devamı olduğunu söylemek haksızlık olabilir fakat ilk Meclis'te Erzurum Mebusu Durak Bey ve Trabzon Mebusu Ali Şükrü Bey'in varisi olduğu kesindir. Kurucusu ve halen de fiili başkanı konumundaki Recep Tayyip Erdoğan'ın İmam Hatip mezunu olması, çocuklarını da bu okulda okutması, AKP'nin ideolojik simgesi gibidir. İçinde esas olarak İslamiyet'in yalnız Sünni-Selefi yorumunu barındırır.

DAYANDIĞI SINIF TAŞRA MÜTEGALLİBESİ

Anadolu'nun tefeci bezirgân sermayesine dayanır. Üretim biçimi olarak da, kültür olarak da feodalizmin ürünüdür. Adaletli bölüşüme şiddetle düşmandır. Zenginlerin zekât ve fitre ile yoksulluğu önleyebileceğine inanır. Sınıf farklılıklarının Allah'ın bir takdiri olduğunu, insanların asla eşit olamayacağını düşünür.

Temsil ettiği sınıf, Anadolu yoksulları değil, onlara hâkim olan taşra mütegalibesidir. Dayandığı bu sınıf nedeniyle Türkiye'de her zaman potansiyel bir güç olmuştur. 1945'te çok partili hayata geçildiğinde su yüzüne çıkmış, dergilerde ve gazetelerde boy göstermiş, Demokrat Parti tarafından himaye görmüştür. Necmettin Erbakan'la birlikte partileşmiş ve 1973'te kurulan hükümete ortak olabilmıştır. Kenan Evren rejiminin milleti Atatürkçülükten soğuttuğu ve ANAP-Doğru Yol iktidarlarının başarısız olduğu ortamda güçlenmiştir. Askerlerin, Batı'nın ve Kemalist bürokrasinin Erbakan iktidarına izin vermeyeceğinin anlaşılması üzerine, Makyavelist bir tutumla "Millî görüş" (dincilik) gömleğini çıkardığını, Avrupa Birliği taraftarı ve muhafazakâr demokrat olduğunu ilan ederek kendisine iç ve dış politikada alan açmayı başarabilmiştir. Bu yolla hem ABD-AB'nin, hem de liberallerin desteğini kazanmış, 2002'den sonra yapılan seçimlerin tümünü kazanarak 13 yıl iktidarda kalma hünerini gösterebilmiştir.

13 yıllık iktidarı döneminde ülke bir şantiyeye dönmüştür. Yeni burjuvazi denilen Anadolu'dan yükselen bir zenginler sınıfı oluşmuş ve bu sınıf, eski burjuvaziye bulunduğu mevkilerden önemli ölçüde uzaklaştırmıştır. Bu sınıf, iktidarda kalabilmek için halk kitlelerinin geçim sorunlarıyla ilgilenmesi gerektiğini fark etmiş, sosyal güvenlik kurumunu geliştirerek en yoksul sınıfların kalbini kazanmıştır.

Kendisine tepkili olduğu bilinen ordunun kumanda heyetini darbe planladığı gerekçesiyle tasfiye eden AKP, iktidara iyice yerleştikten sonra devleti ideolojik olarak dönüştürmeye hız vermiştir. Sünni-Selefi bir devlet oluşturma, Osmanlı devletinin egemenliğindeki İslam toplumlarına önderlik yapma hevesine kapılmıştır. Bu politika içeride laik yaşam tarzına müdahaleyi de beraberinde getirince toplumun genişçe bir bölümünün direnişiyle karşılaşmış ve bu konuda yapılan gösterileri şiddet kullanarak bastırma yoluna gitmiştir. Hak ve özgürlükleri kısmış, adalet mekanizmasını ve basınının önemli bir bölümünü emri altına almıştır. AKP, Recep Tayyip Erdoğan'ın dizginlenemez ihtirası nedeniyle ülkede tek parti ve tek şef düzeninin

kurulması çabasına alet olmuştur.

Kendisi için sorunsuz bir siyasi ortam yaratmak isteyen AKP, Kürt isyanını sona erdirmek için doğrudan PKK yöneticileriyle temasa geçmiş, Kürtlere bazı yönetsel haklar sözü vermiş, ancak bu gelişmeyle Kürt oylarının kendisine akmayacağını hissedince Kürt sorununu olmadığını ilan ederek uzlaşma masasını devirmiştir. Yaratılan biat kültürü nedeniyle parti topluluğu Recep Tayyip Erdoğan'ın kişisel ikbali arkasından sürüklenmektedir.

DÜŞÜŞÜN BAŞLANGICI

AKP'nin inişe geçmesinin başlangıcı, 2013 Mayısında başlayan ve aylarca süren Gezi Direnişidir. Bu tarihten sonra yalnız liberallerin değil, onun radikal İslam politikasına kaymasından endişe eden Batı'nın da desteğini yitirmiştir. 17-24 Aralık 2014'te Fetullah Cemaati'ne bağlı polis ve savcıların AKP'nin yolsuzluklarını belgelemesi AKP'de büyük bir sarsıntıya neden olmuştur. AKP için iki yol gözükümüştür: Ya bu yolsuzlukların hesabını vererek yoluna devam etmek ya da bu gerçeklerin üzerini ne pahasına olursa olsun örtmek. Parlamentodaki çoğunluğuna ve polis ve adliyedeki gücüne dayanan AKP, yolsuzlukları ortaya çıkaran çevreleri vatan haini ilan etmeyi seçmiştir.

AKP, aleyhine gelişen bütün bu olaylara rağmen, 13 yıl boyunca uyguladığı sosyal güvenlik politikaları nedeniyle kitlelerden külliyetli miktarda oy almayı ve 7 Haziran 2015 seçimlerinde yüzde 41 oy alarak birinci parti olmayı başarmıştır. Karşısındaki muhalefetin ortak hareket edemeyişi nedeniyle Meclis başkanlığına kendi adayını seçtirebilmiş ve ortaklık hükümetinde başbakanlığı garanti etmiştir.

AKP, Türkiye'nin modernleşmesi, çağdaşlaşması, demokratikleşmesi, hukuk devleti olmasının, dış ve iç barışın önünde en büyük engeldir.

Son genel seçimler, Türkiye'nin bu yükü taşımayacağını güçlü bir işareti olmuştur.